

Kommunledningsförvaltningen

Program för privata utförare

Dokumenttyp Program	Diarienummer KS 2024/686	Datum för beslut 2024-09-30	Version -
Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Ledningsstaben	Ansvarig för uppföljning Verksamhetsutvecklare	Reviderad -
Dokumentet gäller Tills vidare		Granskad av -	Aktualiserad -
Dokumentet gäller för Samtliga nämnder			

Innehållsförteckning

1	Syfte	3
2	Omfattning och definitioner.....	3
3	Uppföljning	4
4	Allmänhetens insyn.....	5
5	Målstyrning i Kramfors kommun	5

1 Syfte

Kommunfullmäktige ska, enligt 5 kap. 3 § i kommunallagen för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det anges hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Syftet med programmet är att säkerställa en kvalitativ uppföljning och kontroll av såväl kommunala som privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag av kommunen.

2 Omfattning och definitioner

Alla Kramforsbor ska kunna förvänta sig att de tjänster som kommunen tillhandahåller bedrivs med en likvärdig kvalitet oavsett om de utförs av de kommunala verksamheterna eller av en privat utförare. Detta program omfattar verksamhet som kommunen överlåter till privata utförare inom alla verksamhetsområden.

Kommunen är **huvudman** för flertalet välfärdstjänster och har därigenom enligt lag ansvar för att tillhandahålla tjänster med tillfredsställande kvalitet till kommunens invånare. Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett vem som är utförare. Fristående förskolor och skolor är sina egna huvudmän.

Med en **privat utförare** avses en juridisk person eller en enskild individ som ansvarar för utförandet av vården för en kommunal angelägenhet. Privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Det handlar om företagsformer som aktiebolag, stiftelser, ekonomiska föreningar, enskilda firmor, idéburna organisationer och kooperativa föreningar. Däremot avses inte hel- eller delägda kommunala bolag eller kommunala stiftelser.

Privata aktörer kan bli **utförare** av en kommunal angelägenhet genom att:

1. Tilldelas avtal i en offentlig upphandling enligt LOU, Lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LuF),
2. valfrihetssystem enligt Lag om valfrihetssystem (LoV) införs eller
3. sälja enstaka tjänster till kommunen.

Programmet omfattar all verksamhet som utförs av privata utförare och där kommunen är huvudman. Programmet gäller för avtal med privata utförare som ingås efter programmet fastställts i kommunfullmäktige. Om det i lag eller annan författning anges att verksamhet ska bedrivas av en kommunal nämnd får den inte överlämnas. Om verksamheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag. Programmet får inte genomslag på gällande avtalsrelationer eftersom villkoren redan är reglerade.

Fristående skolor och förskolor omfattas inte av programmet eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och inte upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning. Privata utförare av personlig assistans omfattas inte heller eftersom det inte är kommunen utan brukarna som ingår avtal med dessa.

3 Uppföljning

När en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Avtalet ska också reglera hur kommunens uppföljningar återrapporteras till utföraren och redovisas för allmänheten.

Uppföljning görs i huvudsak av två skäl:

- som kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med uppdragsbeskrivningar samt upphandlingsdokument, anbud och avtal samt
- som ett led i att utveckla verksamheten.

Kommunfullmäktige har genom reglementet säkerställt att varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal som träffas med varje utförare. I avtalen ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter till kommunen samt rapporterar in nödvändiga uppgifter till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter.

Uppföljningen av privata utförare ska genomföras på ett ändamålsenligt sätt och resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras. Omfattningen av uppföljning/kontroll ska stå i rimlig proportion till verksamhetens omfattning och karaktär. Redovisning och uppföljning sker till kommunstyrelsen enligt de etablerade processer kommunen arbetar efter och som finns angivna i kommunens styrdokument avseende mål, verksamhet, ekonomi, budget och internkontroll.

Varje nämnd och bolag ska i verksamhetsplanen ta fram en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Uppföljning av denna ska göras i samband med helårsuppföljningen.

Uppföljningen ska innehålla:

- Vad som ska följas upp.
- Vilka former av uppföljning som kommer att tillämpas (exempelvis tillsyn, verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning och uppföljning av upphandlingen).
- Vem eller vilka som ansvarar för att genomföra uppföljningarna.
- Tidplan och intervall för uppföljningen.

- Former för och mottagare av återkoppling av uppföljningen (till nämnd, till utförare och till allmänhet).

Förutom den regelbundna uppföljningen som presenteras i planen ska även särskild granskning inom vissa områden göras. Dessa områden utses antingen på förekommen anledning (till exempel ny lagstiftning) eller efter beslut av ansvarig chef.

4 Allmänhetens insyn

Varje nämnd ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare (10 kap. 9 § KL).

Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Nämnden ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete eller inte strider mot lag eller annan författning.

Den information kommunen begär in från utförare ska ha en koppling till upphandlingen och avtalet samt den verksamhet som utförs. Information kan exempelvis begäras in om verksamhetens kvalitet, miljöarbete, personaltäthet, personalens utbildning, integration, jämställdhet, årsredovisning, avvikelser m.m.

Den information som lämnas till kommunen ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag (2017:725) om skydd för företagshemligheter.

5 Målstyrning i Kramfors kommun

Målstyrningen i Kramfors kommun bygger på att kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagen beslutar om mål för kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen. Målen är breda för att fånga upp kommunens vision och den politiska viljan och är knutna till mandatperioden.

Kommunfullmäktige beslutar i samband med beslut om målen om tillhörande nyckeltal. Målen gäller samtlig verksamhet finansierad av kommunen, även sådan som kommunen har överlåtit till privata utförare.